

BIULETYN EKO-PAK

Polska Koalicja Przemysłowa na rzecz Opakowań Przyjaznych Środowisku

Nowelizacja „ustawy produktowej”

W dniu 14 listopada br. w Ministerstwie Środowiska odbyło się spotkanie z panią Małgorzatą Szymborską, naczelnikiem Wydziału Odpadów w Departamencie Gospodarki Odpadami i panem Pawłem Sosnowskim w sprawie projektu Ustawy o gospodarowaniu opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Celem tego spotkania było zaprezentowanie stanowiska Stowarzyszenia Eko-Pak w dwóch najważniejszych i kontrowersyjnych pomysłach Ministerstwa – zwiększenia wymogów dla organizacji odzysku, w tym podniesienia kapitału akcyjnego do 5 mln. zł, nałożenia obowiązku prowadzenia działań edukacyjnych i przeznaczania na ten cel określonego budżetu w skali rocznej oraz konieczności dokonywania certyfikacji MAS, przy jednoczesnej liberalizacji przepisów dla przedsiębiorców, którzy zdecydują się realizować obowiązki odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych samodzielnie. Drugim spornym tematem pomiędzy Stowarzyszeniem Eko-Pak a Ministerstwem Środowiska były nieadekwatny i nieproporcjonalny system kar – dla nieuczciwych recyklerów – do 5 tys. zł grzywny, a dla przedsiębiorcy za brak wpisu do rejestru aż do 500.000 zł. W efekcie tego spotkania w dniu 17 listopada br. wystosowaliśmy – pismo do Kazimierza Plocke - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Adama Szejnfelda - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Gospodarki – z prośbą o wniesienie na posiedzeniu stałego Komitetu Rady Ministrów poprawki, do Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, która spowoduje jednak utrzymanie aktualnie obowiązujących przepisów art. 4 ust. 1a i 1b z Ustawy o obowiązkach przedsiębiorców (...). Zapisy te w 2005 r. zostały wprowadzone do strony rządowej w celu „zapewnienia przejrzystości funkcjonowania systemu, jego

uszczelnienia i możliwości efektywnej kontroli realizacji obowiązku”. W uzasadnieniu napisaliśmy, iż brak utrzymania ograniczeń dla przedsiębiorców realizujących obowiązki samodzielnie w projekcie ustawy spowoduje destabilizację budowanego od roku 2001 systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi. To będzie także powrót do rozkwitu szarej strefy w zakresie dokumentów potwierdzających realizację obowiązków. Termin posiedzenia stałego komitetu Rady Ministrów, na którym omawiany będzie projekt przedmiotowej ustawy ustalono na czwartek, 4 grudnia br.

Posiedzenie Zarządu

W dniu 26 listopada br. odbyło się posiedzenie Zarządu Stowarzyszenia Eko-Pak. Obecni zapoznali się z informacją o stanie prac nad projektem Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi i zaakceptowali plan działań w dalszych etapach prac nad Ustawą. Omówione zostały zagadnienia do Raportu o gospodarce odpadami opakowaniowymi w Polsce w latach 2006/2007, jednak wobec rozbieżności co do zakresu merytorycznego raportu oraz wątpliwości co do wykonawcy nie podjęto w tej kwestii formalnej decyzji.

Legislacja

Najnowszy projekt *Ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 23 października 2008r.* ukazał się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska w dniu 17 listopada 2008 r. W listopadzie 2007 wysłaliśmy do Ministerstwa Środowiska, w trakcie konsultacji społecznych, do tego projektu nasze trzy postulaty: -obowiązkowe ograniczenie dla gmin masy odpadów komunalnych podlegających obowiązkowi odzysku i recyklingu,

-wprowadzenie poziomów obowiązkowej zbiórki dla gmin odpadów opakowaniowych w procentach wagowych,

-nie tworzenie jednego Subfunduszu gospodarki odpadami, pochodzącymi z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym opłat produktowych.

Nasze postulaty nie zostały uwzględnione. *Projekt rozporządzenia MŚ zmieniającego rozporządzenie w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym nie będącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku dnia 19 listopada* ukazał się na stronie www Ministerstwa Środowiska z informacją, że został on przekazany do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

W projekcie nie został uwzględniony nasz postulat o nie umieszczaniu na liście odpadów, odpadów opakowaniowych (z papieru i drewna).

W uzasadnieniu do projektu, podano następujące wyjaśnienie dotyczące odpadów opakowaniowych: "Uwzględnienie w projekcie rozporządzenia odpadów opakowaniowych przede wszystkim umożliwi przedsiębiorcom przekazywanie odpadów opakowaniowych osobom fizycznym, które będą je mogły wykorzystać w sposób zgodny z przepisami ochrony środowiska, oszczędzając przy tym surowce naturalne. Pozwoli to m.in. zmniejszyć koszty gospodarowania tego typu odpadami w przedsiębiorstwach."

Odpady komunalne

Trwają konsultacje społeczne projektu dokumentu rządowego p.t. "Założenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi". Dokument został przygotowany wspólnie przez przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Środowiska i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Opisano w nim koncepcję reformy

regulacji gospodarki odpadami komunalnymi. Ze względu na znaczenie oraz przewidywane skutki społeczne i ekonomiczne, powinien on zostać oceniony przez zainteresowane organizacje społeczne oraz inne właściwe instytucje. W tym celu dokument został uprzednio rozesłany do odpowiednich podmiotów. Po zakończeniu konsultacji społecznych, projekt założeń zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych. W przypadku jego przyjęcia przez Radę Ministrów - zostanie wykorzystany jako podstawa do opracowania projektu ustawy, która stanie się głównym aktem prawnym regulującym zasady gospodarki odpadami komunalnymi. Konsultacje społeczne trwają do 30 listopada 2008 r. **Istotną kwestią z punktu widzenia członków Stowarzyszenia jest fakt, iż zaproponowane rozwiązania idą w kierunku wzmocnienia relacji pomiędzy mieszkańcami gmin, a władzą samorządową, bez udziału firm wprowadzających na rynek produkty, także w opakowaniach.**

Projekt NFOŚiGW

Przedłuża się podpisanie umowy na sfinansowanie przedsięwzięcia – stworzenia nowej strony internetowej pomiędzy Stowarzyszeniem Eko-Pak a Narodowym Funduszem, choć w ostatnim, październikowym biuletynie napisaliśmy, że spodziewaliśmy się jej podpisania w listopadzie. Nastąpi to najprawdopodobniej w grudniu. Przyczyna opóźnienia nie leży po stronie Stowarzyszenia. To wynik długotrwałej i czasochłonnej procedury obowiązującej w NFOŚiGW.

Wniosek o informację

W imieniu Stowarzyszenia wystąpiliśmy do Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu w dniu 12 listopada br. z prośbą o udostępnienie informacji: o wysokości wpływów z opłat produktowych w podziale na lata 2002 – 2007 według rodzajów opakowań (wynikających z ustawy o obowiązkach przedsiębiorców (...) w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi oraz opłacie produktowej i opłacie depozytowej ;

- w jakiej wysokości i na jakie przedsięwzięcia zostały przeznaczone te środki w poszczególnych latach; - jaką kwotą z powyższych wpływów Fundusz aktualnie dysponuje. Informacja o środkach, jakimi aktualnie dysponuje NFOŚ zbieranych od przedsiębiorców z opłat produktowych za brak realizacji obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych posłużą nam do opracowania planu działań w ramach kampanii edukacyjnej w zakresie promocji właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi do wniosku o przyznanie finansowania z NFOŚ.

Ramowa dyrektywa o odpadach

Ramowa dyrektywa o odpadach (Waste Frame Directive) – 2008/98/EC została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej OJL/213 z dnia 22 listopada 2008 r. Jej polski tekst dostępny jest pod adresem <http://eur-lex.europa.eu.pl/index.htm>

Stowarzyszenie Eko-Pak od początku czynnie współdziałało z EUROPEN w pracach nad tą dyrektywą.

Ramowa Dyrektywa o odpadach wprowadza elastyczną, 5-cio stopniową hierarchię postępowania z odpadami:

- zapobieganie,
- przygotowanie do ponownego użycia,
- recykling,
- inne metody odzysku, np. odzysk energii,
- unieszkodliwianie, z zastrzeżeniem, że odstępnie od postępowania wg hierarchii jest możliwe, gdy jest to uzasadnione metodologią myślenia o cyklu życia.

Niniejsza dyrektywa ma pomóc zbliżyć się UE do „społeczeństwa recyklingu”, dlatego ważna jest segregacja u źródła, zanim odpady zostaną poddane czynnościom odzysku, jeżeli jest to wykonalne technicznie, ekonomicznie i z punktu widzenia środowiska.

Nie zdecydowano się na wprowadzenie celów zapobiegania, jednak Komisja Europejska ma przygotować szereg raportów z propozycjami odpowiednich wskaźników - do roku 2014 ustanowienie celów na rok 2020 w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i segregowania ich;

- do roku 2011 – raportu dotyczącego odpadów w powiązaniu z Planem Działań Zrównoważonej Konsumpcji i Produkcji – zmiana obecnego stylu konsumpcji (*Sustainable Consumption and Production Action Plan*). Komisja Europejska została zobligowana do przygotowania wskazówek dla państw członkowskich do wprowadzenia krajowych programów zapobiegania, tak aby uniknąć powstania 27 różnych programów o 27 różnych wskaźnikach liczenia ich efektywności. Dyrektywa wprowadziła także 50-cio procentowy poziom odzysku i recyklingu dla odpadów z gospodarstw domowych i podobnych (komunalnych) do roku 2020, w celu promowania powtórnego wykorzystania - co będzie dotyczyło papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Selektywna zbiórka tych odpadów będzie musiała być wprowadzona do roku 2015, a państwa członkowskie będą mogły wprowadzać instrumenty ekonomiczne dla jej promowania.

Dyrektywa wprowadza także pojęcia utraty statutu odpadu, w przypadku, gdy odpad został poddany procesowi odzysku, w tym recyklingu i spełniają określone kryteria i warunki. Dotyczy to m.in. ilości odpadów opakowaniowych, które przestały być odpadami i powinny być ujmowane jako odpady poddane recyklingowi i odzyskowi.

Dyrektywa wprowadza pojęcie „rozszerzonej odpowiedzialności producenta”, aby promować powtórne wykorzystanie i zapobiegania. Dyrektywa daje możliwość krajom członkowskim wprowadzania środków, takich jak przyjmowanie zwracanych produktów, podawanie do publicznej wiadomości informacji, o powtórnym wykorzystaniu i przetwarzaniu danego produktu, zachęcanie do takiego projektowania, aby możliwe było wielokrotne użycie.

W zakresie kosztów stosuje się zasadę „zanieczyszczający płaci”, co oznacza, że koszty gospodarowania odpadami muszą być ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzednich posiadaczy, natomiast dopuszcza się, aby państwa członkowskie postanawiały, że koszty będą ponoszone częściowo lub w całości przez producenta produktu z którego powstaną odpady oraz że dystrybutorzy mogą partycypować w części kosztów. Państwa członkowskie mają czas na transpozycję przepisów dyrektywy do 12 grudnia 2010r.

**Redakcja: Agnieszka Jaworska – Dyrektor Stowarzyszenia EKO-PAK
adres do korespondencji: 00-834 Warszawa, ul. Pańska 73 (22) 31 47 127; fax. (22) 31 47 128**

www.eko-pak.com.pl

Biuletyn przeznaczony jest do użytku wewnętrznego

Redakcja: Agnieszka Jaworska – Dyrektor Stowarzyszenia EKO-PAK
adres do korespondencji: 00-834 Warszawa, ul. Pańska 73 (22) 31 47 127; fax. (22) 31 47 128
www.eko-pak.com.pl
Biuletyn przeznaczony jest do użytku wewnętrznego